

בס"ד. ש"פ מצורע, שבת הגדול, יו"ד ניסן, ה'תשמ"ו

(הנחה בלתי מוגה)

ויאמר ה' אל משה ואל אהרן בארץ מצרים לאמר החודש הזה לכם ראש חדשים גו' דברו אל כל עדת ישראל לאמר בעשור לחודש הזה ויקחו להם איש שה לבית אבות שה לבית¹, וממשיך בכתוב² והי' לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום לחודש הזה ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל בין הערביים, וממשיך בכתוב³ וככה תאכלו אותו מתניכם חגורים נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם ואכלתם אותו בחפזון פסח הוא לה'. ובהמשך הפרשה כתיב⁴ ויקרא משה גו' ויאמר גו' משכו וקחו לכם צאן למשפחותיכם ושחטו הפסח, ולקחתם אגודת אזוב וגו', ויהי בחצי הלילה גו'⁵, ויהי בעצם היום הזה יצאו כל צבאות ה' מארץ מצרים⁶. ומשמעות הענין הוא, שענין יציאת מצרים (שהי' בעצם היום הזה שאחר הקרבת ואכילת הפסח, בט"ו בניסן) נפעל ע"י הכנת העבודה והחודש הזה לכם גו', בעשור לחודש הזה וגו', עם כל הפירושים שבדבר. וצריך להבין הענין בזה. גם ידוע (ומובא בדרושי חסידות⁷) מה שהקשה בזוהר⁸ על לשון הכתוב בעשור לחודש הזה, אמאי בעשור בעשרה מיבעי לי'. ויש להוסיף⁹, דלכאורה לשון בעשור מורה שכל עשר הענינים ישנם ביום זה, ולכאורה הרי יום זה הוא יום העשירי בלבד, והול"ל בעשירי לחודש הזה, ואמאי כתיב בעשור.

אך הענין יובן¹⁰ ע"פ המבואר בזוהר שם⁸, דבחינת בעשור היא הדרגא הכי נעלית שלמעלה מכל עשר הספירות וכוללת כולן, והיא ספירת הכתר, ומ"ש בעשור לחודש הזה הו"ע המשכת הכתר (עשור) במלכות הנקרא חודש (כנודע¹¹). ומזה מובן, שכללות תוכן הענין הוא המשכת הבחינה שלמעלה מהשתלשלות (כתר) בסדר ההשתלשלות, עד לדרגא הכי תחתונה שבו (ספירת המלכות). ובזה יובן מ"ש ויקחו

7) אוה"ת בא ע' רפב. ועוד.	1) בא יב, א-ג.
8) ח"ג רנ, א. ח"ב לט, סע"ב. ועוד.	2) שם, ו.
9) ראה גם בשיחה שלפני המאמר סעיף	3) שם, יא.
יג (התוועדויות תשמ"ו ח"ג ע' 42 ואילך).	4) שם, כא-כב.
10) ראה אוה"ת שם. וש"נ.	5) שם, כט.
11) מאו"א ח, ת. ובכ"מ.	6) שם, מא.

להם איש שה לבית אבות שה לבית. דהנה, שה לבית אבות מרמז על האבות אברהם יצחק ויעקב¹², שענינם הוא בחינת המדות שבכתר¹³, וכמבואר¹³ גם במה שאומרים בנוסח ההגדה¹⁴ בעבר הנהר ישבו אבותיכם גו'¹⁵, היינו בחינת המדות שלמעלה מסדר ההשתלשלות (עבר הנהר). וענין זה נמשך למטה בסדר ההשתלשלות, בבחינת בית, שזה מורה על הבנה והשגה בחב"ד שבנפש¹⁶, עד שנמשך באופן של ברית עולם בבשרכם¹⁷ (ע"י מצות מילה שניתנה לאברהם, והיא תנאי בקרבן פסח¹⁸), ועד שנמשך בקרבן פסח כפשוטו שלא בא מתחלתו אלא לאכילה¹⁹, היינו שנעשה דם ובשר כבשרו²⁰ (שבזה יש הדגשה כפולה, דלא רק שנעשה ג"כ דם ובשר, אבל הוא ענין זר אצלו, אלא יתירה מזו, שנעשה אח"כ דם ובשר כבשרו ממש). וזהו גם מ"ש²¹ כי אם צלי אש ראשו על כרעיו ועל קרבו, דאף שישנם הפרטים דראשו וכרעיו וקרבו, מ"מ נפעל בכולם ענין צלי אש, היינו ענין שלמעלה מהפרטים ושוה בכולם. וענין זה נמשך אח"כ למטה ביותר עד באופן של אכילה, שנעשה דם ובשר כבשרו.

ובזה יש לבאר גם שאר פרטי הענינים והפרטים והפעולות המנויים בכתוב, שכולם קשורים עם המשכה שלמעלה מסדר ההשתלשלות עד למטה ביותר. וכמבואר בדרושי חסידות²², דענין מתניכם חגורים קאי על ענין האמונה וכמבואר באגה"ק (שבתניא) בתחלתו²³ ע"פ²⁴ חגרה בעוז מתני' שמתנייים הו"ע האמונה, דכשם שהמתנייים הם דבר המעמיד כל הגוף וגם הראש, כן הוא ענין האמונה. וחגרה בעוז מתני' הוא ענין חיזוק האמונה כו' (כמבואר במ"א הענין בזה). דבכללות זהו ענין המשכת למעלה מסדר ההשתלשלות בסדר ההשתלשלות. ויתירה מזו²², שאח"כ נמשך ענין זה למטה יותר, נעליכם ברגליכם, דהרגל הוא החלק הכי תחתון. ויתירה מזו²², שאח"כ נמשך הענין גם למטה מזה,

(18) בא יב, מח.
 (19) משנה פסחים ע, ב.
 (20) ע"פ תניא פ"ה (ט, סע"ב).
 (21) בא שם, ט.
 (22) אזה"ת בא ע' שו ואילך. המשך וככה תרל"ז פ"ד. ובכ"מ. וראה בכ"ז גם מכתב י"א ניסן שנה זו (הגש"פ עם לקוטי טעמים כו' (הוצאת תנש"א) ע' תשפא ואילך). וש"נ.
 (23) סימן א'.
 (24) משלי לא, יז.

(12) ראה אזה"ת שם ע' רפד ואילך. כך ח' ע' ב'תתקלג. ועוד.
 (13) ראה לקו"ת צו יז, ג. בחוקתי מז, א. נצבים נג, א. ד"ה ויאמר יהושע תש"כ (סה"מ תש"כ ע' 104 ואילך). וראה תו"א כה, א. עה, ד. דרמ"צ פב, ב. ובכ"מ.
 (14) פיסקא ד"ה מתחילה עוע"ז.
 (15) יהושע כד, ב ואילך.
 (16) ראה אזה"ת שם ע' רפז ואילך. ועוד.
 (17) ע"פ לך לך יז, יג.

כמ"ש ומקלכם בידכם, שענין המקל הוא לרדות ולשלוט בו גם במקום שמחוץ הימנו שאינו יכול להגיע לשם בעצמו, שגם לשם נמשך הגילוי הנ"ל.

וזהו גם מה שכל ענינים ועבודות אלו הם הכנה והקדמה ליצי"מ, שהרי ידוע²⁵ שכל ענין יצי"מ קשור עם הגילוי מלמעלה מסדר ההשתלשלות שנמשך דוקא בספירת המלכות. וכמבואר בכ"מ²⁶ בפירוש הכתוב²⁷ ופסח הוי' על הפתח, דפתח היא ספירת המלכות, ועד"ז²⁶ ענין הסף והמשקוף ושתי המזוזות וכו' קאי על דרגות בספירת המלכות. וגם ידוע שהגאולה היתה ע"י שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה, היינו בחינת המלכות²⁵, ועד"ז איתא בהגדה שהגאולה היתה ע"י הקב"ה בכבודו ובעצמו, ומבואר בכ"מ²⁸ דבכבודו היא בחינת המלכות כו'. ולכן ההקדמה לגאולה זו היתה בענין בעשור לחודש הזה, המשכת הכתר במלכות, וכל שאר פרטי הענינים הנ"ל, שכולם מורים על המשכה למעלה מסדר ההשתלשלות, עד למטה ביותר.

(ג) **והנה** כללות עבודה זו שהיתה בשעת יצי"מ שייכת גם בזמן הזה, שהרי הגאולה העתידה היא כמו הגאולה ממצרים, כמ"ש²⁹ כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות. דכשם שכל המלכיות והגליות נקראו על שם מצרים על שם שהם מצירים לישראל³⁰, כך גם הגאולה מגלות זה היא כמו הגאולה מגלות מצרים. וכמבואר בארוכה בתורה אור ובתו"ח ובאוה"ת³¹, שהגלות הזה האחרון והגאולה העתידה הם בדוגמת גלות מצרים ויציאת מצרים. ומזה מובן, שכל פרטי ענינים אלו שבעבודת קרבן פסח בזמן דיצי"מ צריכים להיות גם בזמן הזה, בתור הכנה אל הגאולה דלעתיד.

וע"י העבודה באופן זה באים בקרוב ממש לקיום היעוד דכימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, שיהיו נפלאות כמו ביצי"מ, ויתירה מזו, שיהיו נפלאות גם לפי ערך הנפלאות דיצי"מ (כמבואר בזהרה³²

שיב) ובהערה 43. וש"נ.

(29) מיכה ז, טו.

(30) ב"ר פט"ז, ד.

(31) ר"פ שמות.

(32) ח"א רסא, ב. וראה אוה"ת נ"ך ח"א

(25) ראה לקו"ת צו יג, ד ואילך. ובכ"מ.

(26) ראה אוה"ת בא (כרך ז) ע' ב'תרלה

ואילך.

(27) בא שם, כג.

(28) ראה המשך תער"ב ח"ב ע' תתקכד.

וראה ד"ה קול דודי תשל"ו (לעיל ע' שה. ע' ע' תפז).

ובפע"ח³³). וכמו שבגאולת מצרים הנה כיון שהגיע הקץ לא עכבן אפילו כהרף עין³⁴, עד"ז הוא גם בגאולה העתידה שתהי' באופן דכהרף עין, ויהיו בה ב' המעלות דגאולה באופן דבעתה וגאולה באופן דאחישנה³⁵, עד שיהי' בחינת אחישנה שבאחישנה, כמ"ש³⁶ וארו עם ענני שמיא. וכמו שהי' ביצי"מ, שהיציאה ממצרים היתה קשורה עם ענני הכבוד, כמ"ש³⁷ כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים, דקאי על ענני הכבוד³⁸. וענין זה קשור במיוחד עם חג הסוכות, כנודע דאף שפסח הוא זכר ליצי"מ, וגם חג השבועות זמן מתן תורתנו קשור עם יצי"מ (כי מ"ת הי' בהמשך ליצי"מ), מ"מ דוקא חג הסוכות הוא זכר לענני הכבוד שהיו ביצי"מ, והרי ידוע שחג הסוכות יש לו שייכות מיוחדת אל הגאולה העתידה, כי חג הסוכות הוא הרגל השלישי, והגאולה העתידה היא הגאולה השלישית, ואז יבנה ביהמ"ק השלישי. ועוד זאת, הרי מבואר בנבואת הגאולה³⁹, שאחד הסימנים על הגאולה דלעתיד הוא מה שאז יבואו כל העמים לחגוג את חג הסוכות דוקא.

ד) **וזהו** ויאמר ה' אל משה ואל אהרן גו' החודש הזה לכם גו' בעשור לחודש הזה גו', שע"י משה ואהרן נמסרה ההוראה ונתינת כח לכל אחד ואחד מישראל לעסוק בעבודה דקרובן פסח הנ"ל. וזה גופא הוא באופן דהחודש הזה לכם, דאיתא במדרש⁴⁰ הדא הוא דכתיב⁴¹ יהיו לך לבדך ואין לזרים אתך, שענין זה נמסר לישראל דוקא, ובזה גופא ישנם ב' הענינים דראש חדשים הוא וראשון הוא לכם לחדשי השנה, כמשנת"ל⁴² ממאמר כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בזה⁴³, ומעשה אבות סימן לבנים⁴⁴, דכשם שהי' אז, עד"ז ישנו הכח לעבודה זו גם בזמן הזה, עד שבאים לקיום היעוד דכימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, ולא עכבן אפילו כהרף עין, ובמהרה בימינו ממש.

38 פרש"י עה"פ. ובכ"מ.
39 זכרי' יד, טז ואילך.
40 שמור"ר פט"ו, כג.
41 משלי ה, יז.
42 בד"ה החודש הזה דש"פ החודש.
43 סה"מ הש"ת ע' 27 ואילך. וש"נ.
44 ראה תנחומא לך לך ט. ועוד.

33 שער חג המצות פ"ו. וראה אוה"ת
שם.
34 פרש"י בא יב, מא.
35 ראה שערי אורה שער הפורים ד"ה
יביאו לבוש פצ"ד ואילך.
36 דניאל ז, יג.
37 אמור כג, מג.